

Sak 1/26 Fordeling av midler til ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak i 2026 i region 3 Oppland

Vedlegg:

- [Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak \(FKT-forskriften\) - Lovdata](#)
- Søknader FKT region 3

Øvrig bakgrunnsmateriale:

- Forvaltningsplan for rovvilt i region 3
- Brev fra Miljødirektoratet av 27.2.2026 med planleggingsrammer for regionale rovviltnemnder 2026.

Planleggingsrammer:

- **Kap. 1420 post 73**

Miljødirektoratet har fastsatt planleggingsrammer for de regionale rovviltnemndene. For region 3 er det fastsatt en ramme på kr. 6 000 000 til forebyggende og konfliktdempende tiltak. Midlene skal nyttes til forebyggende tiltak i husdyrhold og tamreindrift, og til konfliktdempende tiltak rettet mot kommuner og lokalsamfunn. Fra 2026 er det ikke lenger egne øremerkede midler til tilrettelegging for fremtidige skadefellingsoppdrag i regi av kommunene. Midlene håndteres nå innenfor den samlede rammen på post 73. Søknader om tilskudd til felling, jakt og fangst av rovvilt behandles derfor som ordinære søknader innenfor regionens tildeling.

Direktoratet ber nemndene legge den regionale forvaltningsplanen for rovvilt til grunn ved behandlingen. Tilskuddsmidlene skal benyttes til å støtte opp under den todelte målsetningen og redusere konflikter mellom rovdyr og beitedyr. En skal derfor være tilbakeholden med å støtte tiltak som stimulerer til økt antall beitedyr i rovviltprioriterte områder.

Miljødirektoratet vil holde av en mindre pott til akutte tiltak, men påpeker at nemnda selv bør sette av en reserve for akutte tiltak.

- **Kap. 1420 post 21**

Denne posten skal nyttes til tjenestekjøp og forskningsaktivitet, herunder utredningsoppdrag som bidrar til utvikling og iverksetting av effektive forebyggende tiltak. På denne posten føres også lønn og kostnader for sekretariatet, drift av nemnda, kostnader knyttet til Statsforvalterens beredskapsordninger samt kjøp av tjenester. For region 3 er det avsatt en ramme på kr. 850 000 til tjenestekjøp, og en ramme på kr. 315 000 til drift av nemnd og sekretariat.

Bakgrunn

Søknader om midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak skal behandles etter "Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak" fastsatt av Klima- og miljødepartementet den 12. desember 2024.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...). Statsforvalteren viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i naturmangfoldloven er derfor ikke vurdert nærmere.

Sekretariatet for rovviltmyndigheten i region 3 – Saksframlegg

Søknader om midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak i 2026

Det er så langt (27.02.2026) innkommet 26 (31 i 2025) søknader om midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader i 2026. I tillegg har det kommet 16 søknader for tilskudd til kommunale skadefellingslag og jakt, felling og fangst.

Til nå er det kommet inn 11 søknader på midler til konfliktdempende tiltak for 2026. 4 organisasjoner eller kommuner har søkt på midler til tiltak som skal øke kunnskapsgrunnlaget. Flere av disse forskningsbaserte søknadene er aktuelle å finansiere over post 1420.21 Kjøp av tjenester.

I en del søknader er det ikke oppgitt konkrete søknadsbeløp for hele eller deler av søknaden. Samlet søknadsbeløp lar seg derfor ikke tallfeste eksakt. Liste over innkomne søknader følger vedlagt. Det kan fortsatt komme inn flere søknader, og Statsforvalteren vil så langt mulig også ta disse opp til behandling.

Oversikt over omsøkte beløp post 1420.73 forebyggende og konfliktdempende tiltak	
Direkte skadeforebyggende tiltak (FT)	1 602 500
Forebyggende tiltak i komb. med direkte skadeforebyggende tiltak	1 859 250
Andre FT (radiobjeller, beredskapsareal, etc)	6 304 607
Konfliktdempende tiltak	738 700
Økt kunnskapsgrunnlag	2 461 790
Kommunale skadefellingslag	2 299 635
Sum tilskuddssøknader	15 266 482

I tillegg til innkomne søknader og prosjekter må nemnda også vurdere behovet for å avsette midler til gjennomføring av skadefellingsforsøk, samt behovet for å gjennomføre akutte tiltak gjennom beitesesongen.

Anslått behov for midler til gjennomføring av skadefellingsforsøk	1 000 000 kr
Anslått behov for midler som avsettes til akutte tiltak gjennom beitesesongen	700 000 kr
Anslått behov for midler som avsettes til ekstraordinært tilsyn gjennom beitesesongen	300 000 kr

Forslag til strategier for fordeling av midler til forebyggende tiltak og konfliktdempende tiltak i 2026

Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak legger rammene for fordeling av FKT- midler. Videre har *Forvaltningsplan for rovvilt i region 3 Oppland* (s.38) 13 punkt som nemnda mener bør legges til grunn for tildeling av midler.

Sekretariatet anbefaler at nemnda viderefører de langsiktige strategiene som har ligget til grunn de senere år ved fordeling av midler. Det har de siste årene vært stor pågang av søknader, og det vil være behov for å prioritere mellom søkerne.

Miljødirektoratet fastsatte i 2023 reviderte felles nasjonale satser for tidlig sankning av sau og bruk av hjemmebeite, jf. Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak § 10; [Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak \(FKT-forskriften\) - Lovdata](#). Satsen for tidlig nedsanking av sau ble fastsatt til kr. 12 per dyr per dag. Satsen for hjemmebeite er 13 kr pr. dag pr. dyr.

Sekretariatets vurdering og innstilling til sak 1/26 Fordeling av midler til ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak.

Vurdering av ulike typer forebyggende tiltak som finansieres over kap. 1420 post 73 og kap. 1420.21.

Akutte tiltak

Under akutte tiltak føres flere ulike tiltak som er aktuelle å iverksette ved akutte skadesituasjoner, som forsinket slipp på beite, akutt tidlig sankning og akutt hjemmebeite. I forbindelse med pågående skadesituasjoner kan det gis tilskudd til ekstraordinært tilsyn i beiteområdet for å kartlegge situasjonen. Behovet for akutte tiltak vil variere mye fra år til år. Sekretariatet anslår at det vil være behov for økt ramme til akutte tiltak i 2026 med bakgrunn i jerveprosjektet i Nord-Gudbrandsdalen.

Sekretariatet anbefaler at det settes av kr 700 000 som beredskap til akutte tiltak.

Forberedt tidlig sankning

Forberedt tidlig sankning er et viktig tiltak i områder med gjentakende skader forårsaket av jerv, da skadene tiltar utover høsten. Forberedt tidlig sankning er et godt virkemiddel for å redusere skadeomfanget. I år har vi fått inn flere søknader for forberedt tidlig sankning. Dermed mener sekretariatet at det bør settes av en betydelig del av budsjettet til dette. Akutt tidlig nedsanking blir årlig brukt, men dette tiltaket gir ikke beitebrukerne en økonomisk sikkerhet. Forberedt tidlig sankning gir også beitebrukerne mer tid til å planlegge gjennom beitesesongen. Miljødirektoratet har fastsatt en nasjonal sats for tidlig nedsanking på kr. 12 pr dyr og dag.

Sekretariatet anbefaler at det settes av en ramme på kr 850 000 til forberedt tidlig sankning.

Beiting på inngjerdet areal (hjemmebeite)

Hjemmebeite er et effektivt tiltak som skiller beitedyr og rovvilt i tid og rom. Tiltaket kan være et alternativ for å hindre at enkeltbrukere slutter med sau, og kan i enkelte områder bidra til å holde dyrka mark i hevd og ivareta det bygdenære kulturlandskapet. Hjemmebeite er et lite utbredt tiltak i region 3, men flere beitebrukere vurderer dette tiltaket nå.

Sekretariatet anser at de viktigste kriteriene for hvem som kan prioriteres vil være sone i forvaltningsplanen, samt skadebildet i området.

Basert på søknadsomfang og den nasjonale fastsatte satsen på kr 13 pr dyr og dag i 100 dager, foreslås en ramme til hjemmebeite på kr 480 000.

Kortvarig intensivt tilsyn ved akutte rovdyrskader

Kortvarig intensivt tilsyn ved akutte rovdyrskader er et tiltak for raskt å avdekke skadeomfanget i en besetning. Dette tilsynet skal gi en umiddelbar oversikt over tap og skade, slik at nødvendige tiltak kan iverksettes raskt. Midlene til dette tilsynet skal utelukkende brukes til å kartlegge skadesituasjonen og ikke til å dekke andre merkostnader som følge av rovviltangrep.

I de mest tapsutsatte områdene har det tidligere blitt gitt tilsagn om midler til kortvarig intensivt tilsyn ved akutte rovdyrskader i forkant av beitesesongen. I år gis det ikke tilsagn før beitesesongen. Ved behov for akutte midler, skal Statsforvalteren varsles før søknad sendes via elektronisk søknadssenter.

Sekretariatet anbefaler at det settes av kr 300 000 til kortvarig intensivt tilsyn ved akutte rovdyrskader.

Sekretariatet for rovviltneemnda i region 3 – Saksframlegg

Utvidet tilsyn i kombinasjon med kadaverhund

Utvidet tilsyn er et tiltak som mange beitelag og brukere søker på. Søknadsomfanget for året er rett i underkant av kr 2 000 000. Tiltaket kan virke konfliktdempende og bidra til å oppdage rovviltangrep tidligere, men den direkte skadeforebyggende effekten er begrenset. Tiltaket må behandles i tråd med § 5 nr. 2 bokstav b i forskriften, hvor det presiseres at det ikke kan gis tilskudd til tilsyn alene, men skal kombineres med andre forebyggende tiltak.

Sekretariatet foreslår å sette av kr 650 000 til utvidet tilsyn i kombinasjon med kadaverhund.

Tekniske tiltak

Det er flere søknader som gjelder innkjøp av elektronisk overvåkning, blant annet radiobjeller. Radiobjeller kan varsle om tidlige angrep og gjøre det lettere å finne døde kadaver. Selv om dette ikke er et direkte forebyggende tiltak mot rovviltangrep, vurderer vi at slike hjelpemidler likevel kan bidra til tidligere oppdagelse av angrep og dermed gi bedre oppfølging i beitesesongen.

Sekretariatet foreslår å sette av kr 600 000 til tekniske tiltak, noe som tilsvarer fjorårets bevilgning. Som tidligere år vil vi også vurdere å omdisponere midler til tekniske tiltak mot slutten av året.

Konfliktdempende tiltak

Det er innkommet flere søknader som Statsforvalteren har ført under konfliktdempende tiltak. Statsforvalteren anser at flere av søknadene om midler til konfliktdempende tiltak er gode tiltak.

Sekretariatet foreslår en ramme på kr 120 000 til konfliktdempende tiltak.

Lokale prosjekter og tapsavklaringsprosjekter

Noen av søknader på tekniske tiltak er lokale prosjekter eller tapsavklarende prosjekter. Statsforvalteren foreslår at tapsavklaringsprosjektene videreføres ytterligere ett år. I 2026 starter Miljødirektoratet prosjektet som skal bidra til å avklare tapsårsaker i områder med jerv. Dette prosjektet gjennomføres i Nord-Gudbrandsdalen innenfor jerveprioritert område. Direktoratet har holdt igjen 5 millioner nasjonalt til å gjennomføre til dette prosjektet.

Sekretariatet foreslår en ramme på kr 320 000 til lokale prosjekter og tapsavklaringsprosjekter.

Forskning og utvikling

Statsforvalteren har i år mottatt flere søknader på tiltak eller prosjekter som skal øke kunnskapsgrunnlaget.

Sekretariatet foreslår at noen av disse forskningsprosjektene blir lagt på vent til hovedparten av beitesesongen er gjennomført. Ofte vil det da være mulig å flytte ubrukte midler fra andre poster. I tillegg er det aktuelt å vurdere disse prosjektene under kap. 1420 post 21 (kjøp av tjenester).

Sekretariatet anbefaler at det settes av kr 220 000 til FoU-tiltak, og at en avventer endelig behandling av noen av disse søknadene til etter beitesesongen.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 3 – Saksframlegg

Fellingsvederlag

Utbetaling av vederlag til kommunale fellingslag gjøres med hjemmel i rovviltforskriften § 9 a, som lyder:

”Der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. § 15.

Utbetalingen skjer på grunnlag av satser fastsatt av Miljøverndepartementet samt rapport fra fellingsleder om fellingsforsøket og den tid som er benyttet. Utbetalingen må ikke overskride de rammer som fremgår av Statsforvalterens vedtak om felling. Statsforvalteren yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene over.”

Beløpene som går med til kompensasjon for gjennomføring av fellingsforsøk varierer svært mye fra år til år. Ut fra historiske erfaringer anbefaler sekretariatet at det i 2026 settes av en ramme for godtgjøring til fellingslagene på kr. 1 000 000.

Andre tiltak

Det kan forekomme mindre prosjekter og tiltak som er viktig å kunne imøtekomme med midler. Som for eksempel kurs for kadaverhund.

Sekretariatet anbefaler at det settes av kr. 70 000.

Kommunale skadefellingslag

Fra og med 2026 er det ikke lenger satt av egne øremerkede midler til dette formålet. Midlene inngår nå i den samlede tildelingen på post 73. Det innebærer at søknader om tilskudd til felling, jakt og fangst av rovvilt fra kommuner, organisasjoner og andre aktører skal behandles på ordinær måte innenfor rammen regionen disponerer.

Sekretariatet anbefaler at det settes av kr. 700 000 til tilrettelegging for fremtidige skadefellingsoppdrag i regi av kommunen.

Vurdering av tiltak som finansieres over Kap. 1420 post 21

I tillegg til ordinære kjøp av tjenester inngår også kostnader knyttet til vakttelefon-tjenesten og økt kapasitet i sekretariatet i denne posten. Enkelte søknader på midler til FoU-prosjekter og konfliktdepende tiltak kan være like naturlig å dekke over posten til kjøp av tjenester, i den grad det finnes rom for det. I 2025 var forbruket over posten på kr 723 618.

Sekretariatets innstilling til vedtak for sak 1/26 Fordeling av midler til ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak:

Rettslig grunnlag:

Saken er behandlet etter 'Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak' fastsatt av Klima- og miljødepartementet den 12. desember 2024. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...). Rovviltnemnda viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i nml. §§ 8-12 er derfor ikke vurdert nærmere.

Begrunnelse for vedtaket:

Rovviltnemnda i region 3 mener at å sikre minst mulig tap av husdyr og tamrein til rovvilt har høyest prioritet ved fordeling av midler. Tiltak som er effektive mht. å redusere tap må prioriteres på bekostning av tiltak som har usikker eller liten dokumentert skadeforebyggende effekt.

Tilskuddsmidlene må benyttes kostnadseffektivt, og det må settes av tilstrekkelig med beredskapsmidler til gjennomføring av akutte forebyggende tiltak.

Vedtak:

Den regionale rovviltnemnda i region 3 fordeler budsjetttrammen på følgende ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak:

Kap. 1420 post 73, Forebyggende tiltak	Budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Utbetalt 2025	Budsjett 2026
Ekstraordinært tilsyn	300 000	300 000	87 000	300 000
Akutte tiltak	500 000	500 000	131 844	700 000
Forberedt tidlig sankning	700 000	700 000	700 744	850 000
Utvidet tilsyn i komb. m tidl. sankning	700 000	700 000	663 100	650 000
Hjemmebeite	130 000	130 000	132 600	480 000
Tekniske tiltak	600 000	1 000 000	1 000 000	600 000
Lokale prosjekter/Tapsavklaring	350 000	350 000	186 000	320 000
Konfliktdempende tiltak	150 000	350 000	193 081	120 000
Forskning, utvikling, evaluering	320 000	320 000	294 300	220 000
Fellingsvederlag	1 000 000	600 000	493 927	1 000 000
Andre tiltak	100 000	100 000	12 000	60 000
Kommunale skadefellingslag	0	0	665 398	700 000
Sum	5 000 000	5 000 000	4 622 494	6 000 000

Kap. 1420 post 21, Spesielle driftsutgifter	Budsjett 2026
FoU-prosjekter	
Sum:	850 000

Sekretariatet kan i samråd med lederen av nemnda foreta omdisponeringer mellom tiltakstypene. Omdisponering av beløp på mer enn kr 750 000 forutsetter nytt vedtak i nemnda. Justeringer på under kr 300 000 kan gjøres av sekretariatet med orientering til nemnda i etterkant.

Statsforvalteren skal legge føringene i forvaltningsplanen for rovvilt til grunn ved vedtak og tilsagn.

Budsjettfordelingen er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og kan ikke påklages.

Sekretariatet for rovviltneemnda i region 3 – Saksframlegg

Therese Ruud (e.f.)
underdirektør

Ivar Sommer Os
rådgiver

Sekretariatet for rovviltneemnda i region 3, 04.03.2026

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 3 – Saksframlegg

Vedlegg:

NAVN	ANT. SAU	Tidlig sanking	Beredskaps arealer	Hjemme beite	Planlagt utvida tilsyn/kadav erhund tilsyn	Akutt tilsyn	Tekniske tiltak	Prosjekter	FoU	Konfliktde pende	Andre tiltak	SUM
		12										
Søker:	119608	1 122 800	227 447	479 700	1 859 250	192 800	7 014 360	57 584	1 404 206	608 700	0	15 266 482
Forebyggende tiltak		1 122 800	227 447	479 700	1 859 250	117 800	752 874	0	0	10 000	0	4 569 871
Kvam østside beitelag	1 561	261 000			112 000							373 000
Nordsinni østas beitelag	1 127						50 000					50 000
Nordre Land avløserlag	2 600				14 000	2 800						16 800
Østkjølen og Vuludalen beitelag	3 811				131 250							131 250
Fåvang gjeterlag	6 009				30 000							30 000
Lom sambeitelag	4 600		50 000		120 000	25 000						195 000
Skåbu beitelag	670				70 000							70 000
Brekkm fellesdrift	2212				131 250							131 250
Sørhella beitelag	1 120	295 680										295 680
Lesja beitesamlag	16 885				200 000		100 000			10 000		310 000
Toten III sau og geit beitelag	3 608						180 000					180 000
Skjåk beite- og sankelag	4 500	254 520		479 700	250 000	75 000	225 000					1 284 220
Kvikne og Sorperoa beitelag	2 460		20 000		42 000							62 000
Sørdorp beitelag	2 000				28 000							28 000
Avløserlaget Lillehammer-regionen	15 000						110 800					110 800
Vekkom beitelag	3 250		73 000		78 750							151 750
Vang kommune	7 000				40 000							40 000
Vågå avløserlag	15 000				250 000							250 000
Russdalen beitelag, Vågå avlør.	1 118	171 600										171 600
Skogseter beitelag	457		21 947		33 000		25 380					80 327
Kvam vestsida beitelag	2 700	140 000	40 000		20 000							200 000
Ramshytta beitelag	5 300		22 500		84 000		2 500					109 000
Avlør. Uil.reg. - Bødal Olstad vest sankelag	1 778						19 194					19 194
Avlør. Uil.reg. - Østre Gausdal beitelag	3 571					15 000						15 000
Avlør. Uil.reg. - Østre Gausdal og Bødalskjølen beitelag	5 371						40 000					40 000
Øyer beite- og sankelag	5 900				225 000							225 000
												0
Konfliktdependende tiltak					0	75 000	5 261 486	0	0	598 700		5 935 186
Bjørneparken rovdysenter										40 000		40 000
Natur, Plan og Utvikling										62 000		62 000
Norske kadaverhunder										20 000		20 000
Sogn og Fjordane sau og geit										15 000		15 000
Gjøvik kommune						75 000						75 000
Østre Toten kommune										70 000		70 000
NJFF - Oppland										335 000		335 000
Oppland radiobjøllelag							5 206 486					5 206 486
Landbrukets fagråd Hadeland										37 200		37 200
Østre Toten sau og geit							55 000					55 000
Nordre Land kommune										19 500		19 500
												0
Økt kunnskapsgrunnlag							1 000 000	57 584	1 404 206	0	0	2 461 790
Kongørn i Oppland									120 000			120 000
Jon Brennhau - Skjåk								57 584				57 584
INN (HIH)/Wabakken									250 000			250 000
Nibio. Rovvilt beitedyr N-Gudbr.dal							1 000 000					1 000 000
Gauperegistrering 26/27									230 000			230 000
SCANDCAM									250 000			250 000
Turid Hovland									354 206			354 206
Scandlynx									200 000			200 000
Jakt, felling og fangst				Fag- samling/ kurs	Vilt- kameraer	Materiell skytte- trening/ammo	Komm.utstyr radioenheter	Komm.- utstyr annet	Godtgjøring, vaktordning	Innkjøp/ trening hund	Annet	2 299 635
Fron jeger- og fiskeforening				10 000	15 000						131 450	156 450
Nordre Land kommune						21 005						21 005
Gjøvik kommune				17 400	35 000		25 000	19 000				96 400
Valdresflye beitelag				5 000							21 000	26 000
Sør-Fron kommune				40 000	60 000	10 000	40 000	90 000		50 000	70 000	360 000
Skaget Bitihorn beitelag											27 100	27 100
NJFF - Oppland					190 000							190 000
Gausdal kommune				2 000	3 000	27 600		2 500			77 000	112 100
Avløserlaget Lillehammerregionen					33 000							33 000
Gran kommune				35 000							40 000	75 000
Skjåk kommune				75 000	50 000	80 000	50 000				175 000	430 000
Østre Toten kommune						45 000						45 000
Østre Toten kommune				34 000		88 000				40 000		162 000
Østre Toten kommune						11 000						56 000
Øystre Slidre					1 250	27 850		26 970				56 070
Vågå, Sel, Fron, Ringebru							127 200	261 140	15 000		50 170	453 510